

## INTERVENCIÓN DO PRESIDENTE DA XUNTA NO DEBATE SOBRE O ESTADO DA AUTONOMÍA 2014

Parlamento de Galicia, 7 de outubro de 2014.-

### 1. ESTAR Á ALTURA DOS GALEGOS

- 1.1. CUN MAIOR IMPULSO DEMOCRÁTICO
- 1.2. E COA DEFENSA DA AUTONOMÍA
- 1.3. PARA SEGUIR EXERCENDO O AUTOGOBERNO

### 2. ASEGURAR OS SERVIZOS PÚBLICOS

- 2.1. CUNHA XESTIÓN MÁIS EFICIENTE
- 2.2. PARA O BENESTAR DE HOXE
- 2.3. E PARA O BENESTAR DO MAÑÁ

### 3. CARA A UNHA NOVA SITUACIÓN ECONÓMICA

- 3.1. CON MÁIS EMPREGO
- 3.2. CON MÁIS INDUSTRIA
- 3.3. CON MÁIS INTERNACIONALIZACIÓN
- 3.4. CON MÁIS CALIDADE
- 3.5. CON MÁIS TALENTO
- 3.6. CON MÁIS INNOVACIÓN

### 4. A VERTEBRACIÓN DE GALICIA

- 4.1. GALICIA, BEN ORDENADA
- 4.2. GALICIA, BEN COMUNICADA
- 4.3. GALICIA, BEN ABASTECIDA

### 5. PECHE: UNHA GALICIA VIVA

## 1. ESTAR Á ALTURA DOS GALEGOS

Señora Presidenta,

Señoras e señores deputados do Grupo Mixto, do BNG, de Alternativa Galega de Esquerdas, do Partido Socialista e do Partido Popular de Galicia;

Asistentes na Tribuna deste Parlamento;

Galegas e galegos:

Hai algo menos dun ano iniciei a miña intervención nesta Cámara recoñecendo o comportamento que os cidadáns da nosa terra sempre demostran nos momentos extraordinarios. A traxedia de Angrois era entón un exemplo recente que, ademais dunha inmensa dor polo ocorrido, volvera ensinar ao mundo, e a nós mesmos, a través da nosa resposta colectiva, a mellor cara do que somos.

Mais as galegas e os galegos tamén ofrecen a diario, no seu acontecer cotián, unha escolma humana que nos permite ver un país fecundo en referentes.

Para min é un orgullo ser presidente desa Galicia e unha honra volver comparecer aquí como representante de todos os cidadáns, que, día a día, dan o mellor de si mesmos para gañar o futuro.

- Penso na profesora que ensina todo o que sabe para que os seus alumnos acaben sabendo máis ca ela,
- Penso na doutora que busca o tratamento máis axeitado para curar os seus pacientes,
- Penso no labrego que non descansa ata conseguir a mellor colleita,
- Penso na emprendedora que arrisca os seus cartos para crear postos de traballo,
- Penso no obreiro que contribúe a xerar valor na industria.

Ningún deles é máis importante ca o outro. Todos son imprescindibles para o conxunto.

É por iso que penso, un por un, nesas mulleres e homes que, cadaquén no seu labor, contribúen a legarlle aos fillos unha terra mellor da que recibiron. Grazas a todos eles, a todos os galegos sen distinción, hoxe podemos dicir que esta tarefa, sen estar rematada, comeza a ter recompensa.

O balance que resume o estado da Autonomía non é diferente do que recolle o sentir do país: Hoxe temos unha Galicia mellor que a que tiñamos hai un ano:

- Con máis emprego. Un total de 22.530 persoas abandonaron as listas do paro nos últimos doce meses,
- Cunha economía que se dirixe cara ao crecemento, despois de catro trimestres consecutivos medrando,
- E con máis confianza en nós mesmos e no noso futuro.

É a primeira vez en toda a crise, a primeira desde 2007, que un presidente da Xunta pode comparecer neste debate con mellores datos de emprego que o exercicio anterior. Galicia inicia o avance cara á recuperación, aínda que iso non significa, en ningún caso, que xa chegásemos á meta.

Todos temos no noso círculo máis próximo moitas persoas que aínda se ven golpeadas pola crise dos últimos anos. Cidadáns que queren contribuír á prosperidade desta terra, pero que non atopan como, ao verse privados do seu dereito ao traballo. É por eles, señorías, polas 238.203 galegas e galegos que sofren o paro por quen estamos hoxe aquí, en primeiro lugar.

Propóñolles, empezando por min mesmo, que reparemos nas butacas que conforman este Hemiciclo. Agora pensemos no significado que teñen, reflexionemos sobre a súa utilidade.

Se erguen a vista e ollan cara ao que hai sobre elas, comprobarán que son algo máis que un bo lugar para sentar: Vemos que son os galegos os que están aquí, representados na figura de cada un de nós. Neste Parlamento eu vexo varias ducias de cidadáns comprometidos co seu pobo, que teñen a honra de servilo do xeito máis nobre posible: a través da política.

A pregunta é: e que ven os galegos?

Estou seguro de que todos vostedes comparten comigo o orgullo que supón formar parte desta Cámara e a importancia que, como partícipes da mesma, ten o noso labor. Mais a realidade que percibe unha parte da cidadanía é ben distinta.

Señorías, este é un lugar para debater, discrepar, contrapor ideas e propostas pero persistir no enfrontamento constante e mesmo perder as formas, fainos indignos do apoio dos galegos e afástanos deles. Respectarnos entre nós é o primeiro deber que temos para que os galegos nos respecten. E por iso é o primeiro que debemos facer.

A exemplaridade dos nosos comportamentos non é só unha obriga como representantes, senón que constitúe todo un acto de xustiza cos nosos representados. Se antes aludín a como os galegos están á altura das circunstancias, nós temos a obriga de estar á altura dos galegos.

Ninguén dubida que a Galicia de hoxe é un país plural, pero solidamente cohesionado. Por iso temos que traer ao Parlamento a mellor faciana que nos ofrece a rúa. Só así conseguiremos que a serenidade e a responsabilidade que caracteriza os galegos obteña nesta Cámara unha resposta axeitada.

Eles e soamente eles son, co seu voto, os que fan posible que neste intre eu estea a falar desde este estrado como Presidente de Galicia, co apoio da súa maioría, e cada un de nós teñamos a honra de ocupar un destes asentos.

Non o esquezamos: os cidadáns son o principio, pero tamén o fin da nosa tarefa; a alfa e a omega da democracia. Por iso, pídolles que nunca convertamos os escanos en meras butacas e que manteñamos este Parlamento como o que é: a casa de todos os galegos.

A mesma democracia que nos lexitima é a que nos obriga a mellorar se queremos que siga a ser útil para o pobo e tamén o seu propio reflexo. Non cabe dúbida de que vivimos un tempo novo, no que as palabras de Theodore Roosevelt cobran máis sentido que nunca:

*“Unha gran democracia debe progresar, ou pronto deixará de ser grande ou democracia”.*

## **1.1 CUN MAIOR IMPULSO DEMOCRÁTICO**

Señorías, é ben sabido que Galicia é un país territorialmente pequeno, pero os galegos fan del unha gran democracia. Debemos responder as súas expectativas coa responsabilidade que nos esixe a tarefa que nos encomendaron nas urnas. E hai unha vía para facelo.

Fronte aos que aproveitan os erros no funcionamento da democracia para facer unha emenda á totalidade do sistema, os demócratas só temos unha alternativa: resolver as eivas da política con máis e mellor política.

De nada serve limitarse a un “non” por resposta cada vez que o Goberno cumpre co seu mandato legal na procura da iniciativa política, ou conformarnos simplemente con expresar as nosas discrepancias sen chegar a ningunha conclusión que poida redundar nunha mellora para a cidadanía.

Quedar cos brazos cruzados non é unha opción á altura do país que temos detrás; non é o que os cidadáns agardan de nós. E, señorías, non os debemos defraudar.

Gustaríame aproveitar este debate para traballar na procura dun pulo democrático que faga a todos os galegos partícipes do proxecto común que estamos a debater aquí. Teñen vostedes a man tendida do Goberno.

Se queremos que a democracia teña utilidade para os cidadáns que están aí fóra, témoslla que dar os cidadáns que estamos aquí dentro.

A política só ten sentido na medida en que resolve os problemas da xente e esta pode sentirse identificada e representada nela. Para iso fomos elixidos nas urnas: unha gran honra que supón unha gran responsabilidade.

- Hoxe, todos os cidadáns teñen dereito a consultar o patrimonio dos que desempeñamos unha elevada responsabilidade na xestión pública.
- Hai un código ético en vigor na Xunta de Galicia que vai máis aló das esixencias legais.
- Elimináronse os coches oficiais para os altos cargos, e só se manteñen os dos membros dun Goberno menos numeroso.

## INFORMACIÓN AOS MEDIOS

- Inverteuse a tendencia e a Administración paralela reduciuse ata niveis previos a 2003.
- Os límites para a adxudicación directa de contratos son o dobre de esixentes que antes
- Ou agora os concellos están obrigados a render contas ante os organismos fiscalizadores para poder acceder ás axudas e subvencións da Xunta.

Son moitas as reformas que adoptamos no ámbito das administracións para adaptarnos aos tempos e volver ao sentido común. Nos últimos anos houbo avances, pero debemos esixirnos máis.

O compromiso deste Goberno é claro e pasa por un impulso democrático que continúe este labor e traia ao Parlamento o que xa é unha realidade na rúa: a democracia avanza cos cidadáns e nós temos que avanzar con eles.

Ao igual que fixemos en 2009 anticipándonos ás reformas económicas, que todas as administracións, sen excepción, adoptaron despois; a Galicia de 2014 debe aspirar tamén a estar por diante revitalizando a democracia.

O que lles propoño é un impulso democrático en todas as direccións. No que respecta ao Goberno, e garanto que así será; pero tamén no que respecta a este Parlamento ou aos partidos. Isto debe ser tarefa de todos.

Un impulso democrático que no ámbito do Goberno incluírá, entre outras medidas:

- A mellora na transparencia dos procedementos de contratación negociados, que permita ás empresas coñecer os proxectos das súas competidoras e, con isto, potenciar o axuste entre as súas respectivas ofertas.
- Limitar a capacidade de actuación dos gobernos en funcións, coa prohibición expresa de aprobar novos proxectos de leis, autorizar convenios ou adquirir compromisos de gasto de gran volume.
- Regular o traspaso de poderes, que obrigue a todos os departamentos a elaborar un Informe de Transición que dea conta da súa situación e dos compromisos financeiros asumidos en cada departamento.

## INFORMACIÓN AOS MEDIOS

- Ou unha nova obriga de inhibición dos altos cargos para asuntos que afecten a intereses de empresas nas que eles ou os seus familiares formasen parte dos órganos de decisión nos dous anos previos ao nomeamento.

Un impulso democrático que pase tamén por este Parlamento,

- Coa creación dun novo mecanismo de participación que habilite os cidadáns para presentar proposicións non de lei, abundando nos avances que xa acordamos no eido das Iniciativas Legislativas Populares.
- Completando o proceso de renovación das institucións estatutarias que aínda están pendentes neste mes de outubro.
- Atribuíndo ao Consello de Contas facultades de prevención da corrupción política, na liña das propostas escoitadas na comisión creada sobre este asunto.
- Aproveitando o debate aberto no Congreso –a proposta desta Cámara-- para facilitar unha maior participación dos emigrantes nas eleccións
- En suma, e ademais da proposta sobre o número de deputados que conformamos esta Cámara, o que lles propoño hoxe é avanzar sobre todo na calidade, reforzando as vías de coñecemento e participación dos cidadáns.

E tamén un impulso democrático que chegue aos partidos:

- Restringindo os fondos dos partidos ao que en cada momento se acorde nos orzamentos públicos e aprobados e á cota dos seus afiliados.
- E, paralelamente, cunha diminución no gasto das campañas electorais. Reducíndoas a 7 días, limitando os espazos habilitados para a propaganda e aumentando e fomentando o contraste de ideas e o debate, tamén nos medios de comunicación.

Medidas todas elas que podemos poñer en práctica en Galicia pola vía do pacto, anticipándonos a reformas legais que nalgúns casos poderemos traer a esta Cámara, pero que noutros corresponde á lexislación estatal.

Estou seguro, señorías, de que comparten comigo, polo menos a conveniencia de negociar, todas estas propostas que a cidadanía impulsa para mellorar a democracia. As galegos e os galegos non entenderían que rexeitásemos percorrer con eles o camiño que o país ten emprendido neste novo tempo.

## **1.2 E COA DEFENSA DA AUTONOMÍA**

As pegadas do noso pobo están cheas de esperanza, pero tamén da determinación de quen pisa en terra firme. Hoxe podemos dicir que a singradura que deixamos atrás é tan nítida como a que está por vir: coñecemos a ruta e estamos dispostos a percorrela xuntos.

Os galegos vivimos nun país viable, estable e orgulloso de si mesmo. Pero nada disto, señorías, tería sido posible se o noso labor non estivese presidido pola humildade e o realismo:

- Humildade porque somos conscientes de que aínda resta moito por camiño por diante.
- E realismo porque sabemos que non o podemos percorrer nunha única etapa.

Así o pensamos en 2009, cando a crise económica ameazaba o noso autogoberno e debuxaba un futuro incerto. E así o fixemos.

Tería sido moi doado prometer imposibles, dicirlle aos galegos que non había crise, desabotoar o pantalón en vez de apertar o cinto. Pero non tería sido responsable.

Fronte ás aventuras frustrantes que iniciaron algúns, nós continuamos a senda marcada polo pobo galego hai máis de tres décadas: a dunha utopía realizable chamada Autonomía.

Ninguén dixo que fose un camiño doado, pero ninguén pode discutir que é un camiño necesario.

Despois de séculos formando parte dun Estado que non sempre actuou a prol dos intereses dos galegos, este país tiña dúas opcións: ou desvencellarse de España ou loitar por unha España máis xusta.



Galicia puido sentirse orfa, si, pero foi quen de superar esa eiva da man da democracia e do autogoberno; da man, señorías, da nosa Constitución e do noso Estatuto.

Como nacionalidade histórica, este país foi membro fundador do actual Estado das Autonomías: participou na súa xestación, contribuíu a perfeccionalo e referendouno democraticamente. Mais non o fixo en solitario. Xuntos, o pobo galego e os demais pobos de España fomos quen de construír un Estado cohesionado, que expresa a vontade de todos e garante a liberdade de todos.

Pois ben, o cuestionamento dese Estado merece unha resposta política desde Galicia. Cómpre reafirmalo de xeito decidido aquí, onde están representados todos os galegos, e agora, cando, por primeira vez en democracia, algúns gobernantes pretenden ameazar o noso marco de convivencia.

Señorías, os poderes públicos da comunidade que impugna o sistema autonómico adoitan establecer unha dialéctica interesada que non podemos aceptar. Interpelan a España, como se a España política se reducise aos órganos que conforman a Administración Xeral do Estado.

Falan dun Estado centralista, un país en branco e negro que nega a diversidade. Non se dan de conta de que eles mesmos aínda forman parte desa fotografía, mentres que os demais hai moitos anos que decidimos darlle cor.

Opoñer unha España que xa non existe a unha Cataluña que nunca existiu é unha falacia, mais tamén unha grande irresponsabilidade dos que, coma min e como todos vostedes, forman parte daquilo que, por outra banda, queren destruír.

A Constitución e o Estado das Autonomías alumaron unha realidade na que Galicia e o resto das comunidades, todas, xa non forman parte desa vella España solista, senón dunha nova España coral. Non están no Estado: son o Estado.

É por iso que calquera desafío ao sistema autonómico é unha renuncia á pluralidade que supostamente afirman defender. Pero tamén supón unha afronta para o autogoberno galego. Unha aldraxe que, como representantes que somos de todos e cada un dos cidadáns deste país, non podemos aceptar.

O silencio, señorías, non é unha opción. Temos a obriga de defender o modelo que os galegos elixiron, o modelo que nos permite ser o que queremos ser. E ímolo facer, mais non de calquera xeito. Farémolo como se deben facer as cousas en democracia: empregando as ferramentas que nos facilita o noso marco de convivencia.

A máis importante e, seguramente, a máis desaproveitada delas, é a busca do entendemento.

É por iso que, desde esta Casa da Palabra que é o Parlamento, quixese avogar polo traballo conxunto como vía para resolver as posibles eivas que ten podido desenvolver o modelo autonómico ao longo deste anos.

Non seremos nós os que neguemos que hai moitos aspectos que aínda se poden perfeccionar. A Constitución ofrece marxe dabondo para satisfacer as demandas razoables, polo que estamos abertos a explorar, xunto coas demais autonomías, novas vías para seguir evolucionando na nosa arquitectura institucional. Xa se fixo ao longo destes trinta e seis anos e non vexo impedimento para seguir facéndoo.

Mais o diálogo carece de sentido se non parte do cumprimento da Lei e non está orientado ao acordo. Por iso resulta moi difícil conversar con aqueles que cuestionan o modelo autonómico xa non polos seus defectos, senón polas súas virtudes. Falar, debater, señorías, é unha vía para conseguir o xusto, pero nunca pode ser o pretexto para claudicar ante o inxusto.

De nada serven as propostas pensadas para unha parte en concreto, se as demais estamos obrigadas asumir as súas consecuencias sen poder participar nas decisións que as motivaron.

É por iso que, ante a ausencia dun Senado que actúe como Cámara de representación territorial, sigo pensando que a Conferencia de Presidentes é un instrumento que se debería potenciar para que as diferentes comunidades poidamos expoñer nese marco multilateral os nosos puntos de vista sobre o modelo de convivencia.

Desde os albores da Autonomía, este país ten demostrado que o seu futuro pasa pola lealdade ao proxecto común, sen renunciar en ningún caso á singularidade que nos caracteriza nin á defensa dos intereses dos nosos cidadáns.

Galicia sabe mellor ca ninguén o que é que o Goberno de España dea as costas a un territorio. O exemplo máis gráfico é o das grandes infraestruturas, viarias e ferroviarias, polas que empezou a preocuparse con lustros de retraso.

Tamén durante esta crise se deron razóns para recear da desconsideración co noso pobo:

- Como que se pretenda culpar as comunidades de decisións que non son súas; obrigas de gasto fixadas no ámbito nacional que non reparan no financiamento que as autonomías precisamos para poder aplicarlas, nin se faga nada para que sexa posible.
- Como que non se respecte que os cidadáns de Galicia teñen dereito ás mesmas prestacións e servizos públicos que o resto dos españois e que para isto é necesario que se teñan en conta seriamente as súas circunstancias obxectivas, como o envellecemento ou a dispersión da poboación.
- Ou como que, ano a ano, esixa máis cumprimento aos que cumprimos e mingüe a nosa marxe de manobra quen despois se reserva para si maiores folguras e se gaba de facer o que a nós se nos imposibilita facer.

Pero, señorías, os galegos nin concibimos nin concibiremos o autogoberno como unha arma para combater o Estado, senón como unha ponte que nos permite ser parte del en igualdade de condicións cos demais cidadáns que o conforman. E así, a nosa obriga é levar á política a convivencia e os vencellos de solidariedade que existen na rúa, en toda Galicia, en toda España, e non hai xeito mellor de facelo que seguir construíndo o Estado das Autonomías que nos demos coa democracia.

### **1.3 PARA SEGUIR EXERCENDO O AUTOGOBERNO**

Porque, señorías, se algunha vez, desde a súa formación, estivo máis en cuestión este Estado das Autonomías, foi agora; pero non só polas proclamas de división ou independencia que se poidan transmitir desde a visión interesada dalgunha ideoloxía, senón porque, ante a dificultade que nos puxo diante a crise, non todas as Comunidades foron quen de demostrar ser autónomas.

Nestas catro décadas nunca antes tiveran as autonomías tantas dificultades ante si, pero á vez tampouco unha oportunidade maior para demostrar o sentido do autogoberno.

Hoxe Galicia é das poucas comunidades autónomas que pode dicir que durante esta crise soubo exercer todas as súas competencias, a súa capacidade propia para afrontar os retos, e non tivo que renunciar, nin total nin parcialmente, ao seu autogoberno por incapacidade para exercelo.

## INFORMACIÓN AOS MEDIOS

Durante estes cinco anos, mantivemos a estabilidade das contas, presentamos unha maior solvencia na nosa facenda propia e non tivemos que recorrer a recursos externos habilitados polo Goberno para facer fronte ao que, por competencias adquiridas, deberían ter sido capaces de abordar todas as Comunidades.

- Controlamos o déficit ano a ano, e desde antes de sermos obrigados polo ultimato das autoridades comunitarias.
- Achegamos solvencia ao Estado, tamén cando isto nin se pedía nin se consideraba desde o Goberno de España, e somos de feito a segunda comunidade que menos aumentou a súa débeda durante todo o período de recesión económica.
- Cumprimos cos nosos compromisos financeiros porque a Autonomía nos permite adquirilos pero tamén nos obriga a cumprilos. E así, por exemplo, Galicia leva anos sendo unha das autonomías que fai fronte aos pagos aos provedores en mellores condicións e mellor prazo –hoxe cun tempo medio de pouco máis de 20 días--.
- E dos 84.000 millóns de euros que habilitou o Goberno para responder a chamada de auxilio das comunidades autónomas, Galicia pediu e recibiu cero. A cambio, as Comunidades perderon parte da súa autonomía. Galicia mantena en plenitude.

No contexto de maior debilidade, o autogoberno do que nos dota o modelo autonómico persiste con todo vigor porque soubemos entender a dimensión da responsabilidade que supón.

Así exercemos o noso autogoberno; buscando mellorar a vida das galegas e galegos:

- Cunha xestión que permita asegurar os seus servizos públicos de hoxe e do mañá, que é a primeira obriga competencial das Comunidades
- E cunha xestión que incremente as súas oportunidades de hoxe e do mañá; poñendo en valor o que temos e o que somos como Comunidade: a nosa terra, o que producimos e a nosa propia xente.

## **2. ASEGURAR OS SERVIZOS PÚBLICOS**

Facer país non consiste en crear novos problemas, senón en resolver os que xa existen e que sofren moitos cidadáns. Pois ben, señorías: o noso labor só será útil na medida en que se guíe por este obxectivo.

Non o esquezamos: a obriga dun gobernante consiste en poñer a Administración ao servizo da cidadanía e non a cidadanía ao servizo da Administración. É por iso que, desde 2009, vimos desenvolvendo unha política de mellora na xestión dos recursos públicos, conscientes de que ese era o primeiro camiño a seguir para poder blindar e mellorar os servizos públicos.

Ser máis eficientes non é un fin en si mesmo, senón un medio, o único posible, para garantir a calidade do benestar hoxe, e tamén das vindeiras xeracións. Os fondos públicos nin son infinitos nin caen do ceo; agroman dos recursos que temos como país en cada momento, parten do peto dos cidadáns, e a nosa obriga é sacarlle o máximo rendemento posible en beneficio dos propios cidadáns.

### **2.1 CUNHA XESTIÓN MÁIS EFICIENTE**

A mellor forma de trasladárllelo é coa credibilidade que dan os feitos.

- Feitos como a redución histórica que fixemos da Administración desde 2009, cun 40 % menos de consellerías, coa metade de altos cargos, cun 40 % menos de persoal eventual ou cunha Administración paralela na que o 60% de entes foron suprimidos ou en trámites de selo. Un aforro anual en gastos de funcionamento do Goberno equivalente a todo o orzamento anual de máis dun centenar de concellos.
- Feitos como a decisión de actuar en calquera capítulo de gasto corrente no que exista marxe de aforro.
- Feitos como a contratación centralizada sempre e cando sexa posible, e que no eido da Sanidade, por exemplo, permite aforros do 20% na adquisición dos produtos sanitarios.

Feitos, señorías, nos que Galicia foi pioneira, nos que seguiremos abundando e que –no eido das administracións– sabemos que está intimamente ligados coa introdución das tecnoloxías.

Neste senso, tamén temos dado pasos moi importantes para avanzar na transición cara a Administración electrónica. Por exemplo:

- coa entrada en funcionamento da sede electrónica para os distintos procedementos (que xa é accesible para o 48 % do total),
- co comezo da dixitalización dos rexistros da Xunta e dos concellos, para evitar máis burocracia aos cidadáns,
- ou no eido da xustiza e o benestar, desenvolvendo o Expediente electrónico xudicial para facilitar a resolución das causas, ou consolidando para o 100 % dos cidadáns a historia clínica e a receita electrónicas.
- Exemplos, todos eles, que demostran que a tecnoloxía é imprescindible para lograr unha Administración máis moderna e eficiente. Por iso, anúnciolles que nesta lexislatura imos poñer en funcionamento o Arquivo Dixital Integrado de Galicia, que será a pedra angular da Administración electrónica, e comezar así a facer realidade a progresiva eliminación do papel.

Señorías, a eficiencia para acadar máis recursos que investir nas galegas e galegos non tería sido posible sen a participación e a corresponsabilidade das propias galegas e galegos.

- Desde a corresponsabilidade dos profesionais sanitarios que hoxe fan nos hospitais case 30.000 consultas máis en xornada ordinaria que en 2008; que teñen incrementado o rendemento cirúrxico ata o 75 % ou que fan 28.000 operacións máis en horario de mañá que cando chegamos ao Goberno.
- E quero aproveitar para amosar o noso respecto á persoa afectada polo ébola en España. Espero e desexo que se conteña este problema evidente de saúde pública no noso país.
- Ata a corresponsabilidade dos cidadáns no seu conxunto, que multiplicaron por catro o consumo de xenéricos (ata o 41,8 %); ou manteñen ano a ano a necesaria liña descendente do gasto farmacéutico, (que é hoxe case 250 millóns de euros menor que en 2010).

Señorías, perseguir un funcionamento máis eficiente da Administración implica, tamén, activar todas as ferramentas para loitar contra a fraude fiscal que prexudica a maioría que si cumpre coas súas obrigas.

- Despois de varias lexislaturas sen acadalo, por fin contamos cunha Axencia Tributaria Galega e o plan que puxo en marcha o pasado ano, detectou máis de 150 millóns de euros non declarados.
- Adiántolles a estimación de que este ano se prevé aflorar fraude por un importe de 50 millóns de euros.

## **2.2 PARA O BENESTAR DE HOXE**

Frear derivas, corrixir erros e tentar mellorar a xestión para acadar máis medios que permitan mellorar os servizos públicos, no presente e no futuro, así como axudar a quen máis o precisa como fai o conxunto dos galegos.

Eles son o noso horizonte, pero tamén o exemplo que inspira a nosa tarefa. Non cabe maior honra que a de liderar unha terra unida por sólidos lazos de solidariedade. Son estes os que fan do noso país algo máis que unha realidade administrativa, para convertelo nun pobo que sempre está aí cando alguén o precisa.

Señorías, cando dentro duns anos me pregunten por algo do que me sinta especialmente orgulloso como ex presidente de Galicia, eu direilles que das galegas e dos galegos. Porque con eles e grazas a eles, á súa colaboración e á súa solidariedade, puidemos avanzar nos grandes obxectivos sociais que nos marcamos como pobo:

- Promover a educación pública, desde os máis pequenos ata os nosos maiores, sabedores de que a formación continua é a clave que garante o futuro.
- Desenvolver un sistema sanitario público, con instalacións e medios axeitados, que parta dun novo concepto de saúde, moito máis amplo e relacionado co benestar.
- E asegurar e ampliar os servizos sociais públicos, chegando a máis rapaces, maiores e dependentes.

Pero todo isto, señorías, carecería de sentido se non estivese precedido pola axuda aos que pasan por problemas que non causaron, como os afectados polas preferentes ou os emigrantes retornados; así como aos que sofren máis dificultades no seo da nosa sociedade. Seguimos con eles, ao seu carón.

## INFORMACIÓN AOS MEDIOS

- Seguimos ao carón das persoas en risco de exclusión social, que contan hoxe co dobre de recursos que en 2009 ou cunha nova Lei de Inclusión que pretende evitar a cronificación da situación deste colectivo.
- Seguimos ao carón das persoas en risco de desafiuzamento, como fixemos coa posta en marcha do Programa Reconduce.
- Seguimos ao carón das familias que sofren máis apuros, e puxemos a súa disposición un tócket eléctrico para reducir ata un 40% a súa factura de luz.
- Seguimos ao carón dos mozos para que a situación económica non condicione os seus estudos, e aumentamos un 47% as axudas para universitarios por causas imprevistas.
- Seguimos ao carón das persoas que reciben pensións non contributivas, sendo unha das tres únicas comunidades que mantemos un complemento, e ademais coa contía máis alta.
- E seguimos ao carón dos nosos emigrantes, que poden acceder á tarxeta sanitaria do SERGAS, de forma automática, en igualdade cos que residimos en Galicia.

Hoxe ninguén pode dubidar do carácter central que todos os galegos lle outorgamos ao Estado do Benestar. Trátase dun dos maiores logros da democracia e, malia as dificultades económicas, este Goberno está cumprindo o compromiso que adquiriu na súa defensa.

- Así o demostran os orzamentos autonómicos, nos que, ano tras ano, o gasto social aumenta o seu peso, ata representar hoxe o 80 % do total do presuposto.
- E neste sentido, saúdo con satisfacción que o Goberno central atendese a nosa petición e que as próximas ofertas públicas de emprego, que tanto na Educación como na Sanidade Pública convocaremos, sexan xa conforme á nova taxa de reposición do 50%, previo diálogo cos sindicatos.

O esforzo das galegas e os galegos e o traballo conxunto de todos os traballadores públicos é o que nos permite afirmar

- que hoxe temos un país cuns servizos públicos con máis perspectivas de futuro que en bonanza económica;



- e que, en plena crise, non renunciamos a que estes puidesen chegar a máis cidadáns e en mellores condicións

Un país cunha xustiza mellor equipada:

- Grazas a un investimento de 47,6 M€ en infraestruturas xudiciais desde 2009,
- Ou grazas a un proceso de modernización de gran calado, que no relativo á infraestrutura informática xa está completo en todos os partidos xudiciais, e que continuará o próximo ano coa nova Oficina Xudicial, co impulso ao Plan de Expurgo para liberar espazo nos xulgados, ou coa entrada en funcionamento da sede electrónica xudicial.

Un país cunha educación máis accesible, na que o esforzo compartido do que lles falo permitiu:

- Conxelar durante catro anos consecutivos as taxas universitarias para que ir á universidade en Galicia teña o prezo máis baixo de toda España.
- Continuar coas axudas complementarias para estudantes Erasmus, que outras comunidades tiveron que suprimir.
- Ser a segunda autonomía con máis profesores por alumno.
- Ser a comunidade coa rede transporte escolar gratuíto máis ampla de España.
- Ser a comunidade que máis apoia ás familias con axudas para libros de texto, ao beneficiar a 7 de cada 10 alumnos.
- Ou incrementar os beneficiarios de comedores escolares nun 22% desde 2009.

Un país, señorías, tamén máis xusto e cohesionado no eido dos servizos sociais:

- Como fixemos ao aumentar a atención á dependencia: das case 78.000 prestacións recoñecidas desde a entrada en vigor da lei en 2007, o 82% foron atendidas por este Goberno.
- Como fixemos ao impulsar a Lei de Accesibilidade, actualmente en trámite parlamentario, para eliminar todo tipo de barreiras ás persoas con discapacidade.

## INFORMACIÓN AOS MEDIOS

- Ou como fixemos creando máis de 7.000 novas prazas públicas de servizos sociais, o que supón un incremento de arredor do 45% con respecto a 2009.

Ou un país mellor preparado para afrontar as necesidades sanitarias da súa poboación:

- Porque avanzou na redución das listas de espera, 16,8 días nas patoloxías moi graves e 49,6 nas graves.
- Porque puxemos en marcha vías rápidas para patoloxías oncolóxicas.
- Porque iniciamos o proceso de modernización de toda a tecnoloxía dos hospitais, que suporá un investimento de 88 millóns en 8 anos.
- Porque garante máis dereitos recollidos na Lei de Prestacións Sanitarias, xa aprobada e que continuamos desenvolvendo: antes de que remate o ano, no que ten que ver co dereito á segunda opinión médica, á libre elección de hospital e ás instrucións previas; e no primeiro cuadrimestre de 2015, co primeiro dos decretos que blinden os tempos máximos de espera por patoloxía.
- E, sobre todo, puidemos completar o impulso que se precisaba en materia de infraestruturas. Non en van:
  - Estamos impulsando 15 novos centros de saúde nesta lexislatura (12 deles xa licitados ou adxudicados), e que se suman aos 30 que temos construído ou reformado nos últimos anos.
  - Está xa en funcionamento o novo Hospital Público de Lugo
  - Está adxudicada a redacción do proxecto de ampliación do Hospital Público da Costa, que se licitará o próximo ano.
  - Está en contratación a ampliación do Hospital Público do Salnés, que remataremos en 2016.
  - Está á espera dos terreos necesarios para a obra do novo Hospital Público de Pontevedra.
  - Está en servizo a nova área de urxencias do CHUAC, que continuará nunha segunda fase cun novo bloque cirúrxico.

- o Está en obras o novo edificio de hospitalización do complexo de Ourense, que finalizará en 2016.
- o Ou está finalizándose o novo Hospital Público de Vigo, o maior hospital en construción de España, e que será unha realidade para poder comezar a equipalo no primeiro semestre de 2015.
- Hoxe, tres de cada 10 galegas e galegos contan na súa área de influencia cun hospital público ou centro de saúde novo ou renovado.
- O próximo ano 2015, cinco de cada 10 galegas e galegos terán ao seu carón un hospital público ou centro de saúde novo ou renovado.
- E, en 2016, sete de cada 10 galegas e galegos poderán acudir a un hospital público ou centro de saúde novo ou renovado.

### **2.3 E PARA O BENESTAR DO MAÑÁ**

Señorías, os datos que acabo de ofrecerlles demostran que, pese ás dificultades financeiras e ás restricións orzamentarias ás que nos vimos abocados pola crise, Galicia fixo unha firme aposta pola política social.

De feito, neste último eido, anúnciolles que este mesmo mes aprobaremos o anteproxecto de Lei de Calidade de Servizos Públicos comprometido neste Parlamento, para fixar criterios de calidade homoxéneos para os distintos servizos públicos.

Pero precisamente por iso, e ante o previsible novo escenario económico que se abre, cando xa se albisca a recuperación, sabemos que non debemos conformarnos co feito.

Debemos afrontar novas realidades e avanzar un paso máis na mellora do benestar dos nosos cidadáns, ofrecéndolle servizos adaptados aos novos tempos e que dean resposta aos novos retos.

Así, ademais do esforzo que estamos a realizar para mellorar a sanidade pública de hoxe, tamén temos a vista posta na sanidade que vén e que está marcada polo incremento da esperanza de vida e o consecuente aumento de poboación envellecida.

Nese sentido, na liña da Estratexia Galega de Atención Integral á Cronicidade e co obxectivo de adaptarnos á realidade sanitaria que teremos que atender no futuro, anúnciolles que:

## INFORMACIÓN AOS MEDIOS

- O vindeiro ano abordaremos o proceso de estratificación poboacional por niveis de risco. Unha clasificación que nos permita predicir as necesidades asistenciais da cidadanía.
- Do mesmo xeito, aprobaremos o Plan 72 horas, para fomentar a continuidade asistencial a domicilio nos tres días posteriores á alta médica.
- E, igualmente, completaremos o proxecto de innovación sanitaria que temos en marcha a través dos programas Hospital 2050 e Innova Saúde.

O futuro da educación tamén pasa polas tecnoloxías que, xunto cos idiomas, permitirán que os nosos rapaces poidan competir en pé de igualdade nun mundo global. É por iso que:

- Reforzaremos a Plataforma de Contidos Dixitais, que lle permitirá aos nenos acceder a materiais curriculares completos e gratuítos. Xa está a disposición de alumnos de 5º de Primaria, e antes de que remate a lexislatura ampliarase a alumnos de 6º, así como de 1º e 2º da ESO, podendo chegar a 25.000 estudantes.
- Continuaremos o proxecto Abalar, que xa permite o uso das TIC no ensino galego a máis de 51.000 alumnos.
- Ou consolidaremos a nosa aposta pola introdución do inglés nas aulas, que xa chega a máis de 85.000 alumnos no presente curso.

Como referín, queremos edificar un sistema de educación pública máis accesible, pero tamén máis competitivo.

Por iso, señorías, a pesar de que a taxa de abandono escolar sexa a menor da historia de Galicia; que o absentismo se reducise nun 50% nos últimos tres anos; ou que o Informe Pisa sitúe Galicia nunha situación mellor que a media de España en Lectura, Matemáticas ou Ciencias, sabemos que temos que continuar progresando nesta senda:

- De aí o reforzo do ensino de Matemáticas en Primaria, con dúas horas máis.
- Así como a autonomía dos centros para as horas de libre ocupación, co fin de que poidan incidir nas materias nas que detecten maior necesidade.

Xunto cos máis pequenos, outro dos colectivos que precisa de todos nós é o dos maiores e as persoas dependentes. Eles son e deben ser unha das grandes prioridades de calquera Estado de Benestar. Nese sentido:

- Proseguiremos ampliando o modelo de Carteiras: unha vez que xa puxemos en marcha a Carteira de Servizos para a Dependencia, está previsto para o último trimestre de 2014 o inicio da tramitación da Carteira para Persoas maiores ou con discapacidade que teñan autonomía.
- E quero anunciarlles que, na liña de seguir atendendo ao máximo número de dependentes posible, traballamos coa previsión de incorporar máis de 2.000 novas altas no sistema de dependencia de aquí a final de ano.

Con isto, señorías, non só pretendemos garantir os dereitos destas persoas, senón tamén axudar os achegados que se fan cargo delas.

A conciliación da vida laboral e familiar constitúe un dos retos ao que se enfrontan as sociedades actuais; e está a recibir resposta por parte deste Goberno. Así:

- Deseñamos as *casas-niño*, un novo instrumento para o coidado profesional dos máis pequenos que comezará a funcionar o próximo ano, coa apertura das 15 primeiras nas provincias de Lugo e de Ourense.
- E abrimos a posibilidade do teletraballo e a flexibilidade laboral no eido da Administración, que xa beneficia a case 6.500 empregados públicos.

Ambas as dúas son medidas novidosas que sitúan Galicia por diante no ámbito da conciliación e o noso compromiso é que siga sendo así:

- Saben que unha das apostas máis firmes deste Goberno é o incremento das escolas infantís que temos a disposición das nais e pais galegos.

Xa incrementamos en case un 70% a oferta de garderías, pero queremos dar un paso máis e por iso, de aquí ao final da lexislatura crearemos máis de 2.000 prazas públicas en escolas infantís.

É dicir, en Galicia haberá o dobre de prazas públicas de gardería das que había en bonanza económica.

Señorías, por este camiño buscamos contribuír á resolución doutro dos grandes desafíos aos que se enfrenta Galicia: o da dinamización demográfica. Trátase dunha cuestión que debe seguir preocupándonos e ocupándonos, pois ten un gran impacto no noso futuro social e económico.

Constatalo non é nin de esquerdas nin de dereitas. Non é algo recente senón que é unha das nosas eivas estruturais desde hai décadas. Tampouco significa asumir un problema exclusivo porque, ao contrario, resulta común ao resto de España e de Europa. Por tanto, afrontalo é tamén unha responsabilidade compartida.

Esta é a liña a seguir e na que temos avanzado nos últimos meses,

- tanto reclamando un Pacto de Estado pola demografía que teña reflexo no novo sistema de financiamento autonómico,
- como logrando que o Goberno central inclúa o criterio poboacional nas distintas negociacións coa Unión Europa.

É, precisamente, nese ámbito nacional e comunitario onde radican boa parte das respostas necesarias. Pero tamén aquí, na propia Galicia, estamos aproveitando as posibilidades que ofrece o noso autogoberno. Así, e dando cumprimento ao Plan de Dinamización Demográfica:

- Creamos un Observatorio pioneiro a nivel estatal, que este mesmo mes de outubro constituirá o seu primeiro grupo de traballo con patronal e sindicatos.
- Puxemos en marcha a exención do pago da matrícula nas escolas infantís a partir do segundo fillo, que xa é efectiva desde este mesmo curso.
- Ou incrementamos un 20% a dedución fiscal por nacemento ou adopción dun fillo neste 2014 para as rendas máis baixas, pasando de 300 a 360 euros.

Señorías, os incentivos fiscais para aquelas familias que máis o precisan teñen sido un dos instrumentos polos que temos apostado firmemente no eido demográfico e quero dicirlles que o imos reforzar na marxe que nos permite o escenario orzamentario. Así, anúnciolles que os orzamentos do próximo 2015 incluírán un novo paquete de medidas de impulso á natalidade, dirixido ás familias coas rendas baixas que aposten por ter máis dun fillo. De xeito concreto, decidimos:

- Durante os tres primeiros anos, aumentar ata os 100 euros ao mes a dedución por nacemento ou adopción do segundo fillo (1.200 euros/ano); e ata os 200 euros ao mes a partir do terceiro fillo (2.400 euros/ano). É dicir, a maior axuda á natalidade de todas as CCAA do Estado.
- Incrementar o límite deducible por coidado de menores ás familias con dous ou máis fillos, pasando de 400 a 600 euros.
- E incrementar tamén para as familias de dous fillos ou máis a rebaixa fiscal en vigor para mozos por alugueiro de vivenda, duplicando o límite deducible ata os 600 euros.

### **3. CARA A UNHA NOVA SITUACIÓN ECONÓMICA**

Mais o meirande reto que todos temos por diante para asegurar o futuro do noso modelo de sociedade é a creación de postos de traballo.

Durante todos estes anos a loita contra o desemprego ten sido a gran prioridade deste Goberno e o obxectivo de todas as políticas que desenvolvemos. Por suposto, así seguirá sendo. Non en van, señorías, este é o principio e a fin do noso sistema de protección social:

- O principio, porque son as cotizacións e os impostos dos traballadores as que permiten financeiro.
- A fin, porque adquire todo o seu sentido cando se ocupa de axudar aos que non atopan traballo.

Estou seguro de que a máxima aspiración da maioría dos cidadáns é estar no primeiro grupo. Ese é o camiño que lles permite contribuír ao seu país; pero sobre todo, o de poder trazar libremente o seu propio destino.

A política non pode reducirse á unha misión baseada unicamente no subsidio. Facelo suporía, non só enviar unha mensaxe culturalmente nociva, senón tamén enganosa. Esas teorías xa se coñecen desde hai tempo e, alí onde se aplicaron, fracasaron.

Sumarse agora a elas suporía ser copartícipe dunha estafa á xente e tamén renderse e conformarse ante as circunstancias, por difíciles que sexan. E non queremos nin podemos facelo. Non nos conformamos.

- Non nos conformamos con que Galicia sexa unha das catro comunidades nas que máis baixou o paro no último ano, cando hai tantas persoas que seguen sen atopar unha porta de acceso ao mercado laboral.
- Non nos conformamos con que haxa 10.814 afiliados máis que hai doce meses, se aínda existen moitas familias con todos os seus membros en paro.
- Non nos conformamos con que o número de afectados por expedientes de regulación de emprego se reducisen entre xaneiro e xuño case á metade, se a porcentaxe restante segue afectada por un ERE.

### **3.1 CON MÁIS EMPREGO**

Señorías, a nosa función non consiste en parchear estes problemas, senón en buscar – na medida das nosas posibilidades-- solucións que permitan resolvelos. Por iso traballamos na xeración de incentivos para o emprego, tanto na beira dos traballadores por conta allea como dos emprendedores. Así,

- Fomos a única comunidade autónoma que ampliou as axudas para a contratación ao 2º e 3º traballador autónomo.
- Ou impulsamos programas específicos para os colectivos que teñen maiores obstáculos á hora de acceder a un emprego. Por exemplo, desde principios deste ano, temos en marcha unha Estratexia de apoio aos mozos, con máis de 100 millóns de investimento, e co obxectivo de continuar a senda descendente do paro entre mozos de menores de 30 anos. No que vai de ano, reduciuse un 18,2%, é dicir, de 43.446 a 35.551.

Pois ben, nesta mesma liña, quero anunciarlles dúas novas decisións, que pecharemos nas vindeiras semanas cos axentes sociais e económicos.

- Primeiro, ampliar o Plan de Emprego Xuvenil cunha inxección de 48 millóns de euros adicionais, que incrementará case un 50 % os recursos destinados aos mozos que nin estudan nin traballan.



Galicia non pode permitirse o luxo de desbotar a enerxía dos que precisan unha primeira oportunidade, pero tampouco o impulso dos que teñen maior experiencia.

- Por iso, en segundo lugar, anúnciolles que ao longo deste mes tamén detallaremos no seo do Diálogo Social un Plan de emprego para os parados maiores de 45 anos, que é outro dos colectivos con máis dificultades de reinserción laboral. Iremos nunha dobre dirección: tanto con incentivos á contratación como ao autoemprego deste colectivo que supón case a metade (44,5%) dos desempregados en Galicia.

É o noso deber poñer en valor as moitas potencialidades que reúne a nosa terra para seguir avanzando no camiño cara a prosperidade. Non o esquezamos: Galicia non fracasou e non fracasará na medida en que una a gran forza da súa xente cunhas institucións que saibamos impulsala.

Se de algo pode presumir este pobo é de ter demostrado, ao longo da nosa historia, que sabe como facer as cousas. Polo que seguiremos apoiando con determinación os nosos sectores produtivos máis característicos.

### **3.2 CON MÁIS INDUSTRIA**

Así o fixemos co sector lácteo, ao que defendemos na negociación da nova Política Agraria Común (cun aumento dos pagos acoplados nun 63%), e mellorando a rendibilidade das explotacións coa Lei de Mobilidade de Terras ou coa Lei de Estrutura Agraria, así como co desenvolvemento dunha normativa máis axeitada aos seus intereses fronte á industria e á distribución, grazas á que hoxe os produtores galegos cobran un 27 % máis polo leite que en xullo de 2012 (de 28,4 céntimos por litro, pasamos a 33,7).

Somos conscientes, en todo caso, de que o seu futuro está condicionado a partir do vindeiro ano pola desaparición das cotas e, nese senso, comprometémonos a seguir acompañando os gandeiros no proceso de modernización, que no último lustro permitiu incrementar a produción de leite en Galicia case un 9%.

Aumentar o rendemento tamén é un obxectivo prioritario no eido forestal, conscientes de que este camiño é imprescindible para combater o abandono do monte.

- A el temos contribuído desde o punto de vista normativo, coa primeira Lei de Montes; ou abrindo novos horizontes como os que ofrece a Estratexia de Biomasa. Con todo, a xestión forestal precisaba dunha maior implicación da sociedade, e tamén se está logrando.

## INFORMACIÓN AOS MEDIOS

- Hai un maior aproveitamento da nosa riqueza forestal, cun incremento do 29% da venda de madeira en 2013, que beneficiou a unha de cada dez familias galegas.
- E hai tamén unha maior protección do noso monte. Quero agradecerlles expresamente aos cidadáns, así como ás brigadas antiincendios e aos corpos de seguridade o seu labor conxunto, porque ten permitido que no período 2009-2013 os lumes se reducisen un 30 % respecto a 2005-2008, e –o máis importante-- que hoxe poidamos dicir que, no que vai de ano, entre todos logramos o mellor resultado dos últimos 24 anos.

Señorías, o noso compromiso esténdese tamén ás mulleres e homes do mar, aos que defendemos en Europa para lograr que a nova Política Común incluíse moitas das consideracións galegas e asegurase uns recursos semellantes ao período anterior. O certo é que logramos un incremento dun 13% nas cotas de captura en xeral, e tamén de xeito concreto, en especies de alto interese para Galicia como o rape (67% máis), a pescada (52% máis) ou a xarda (77% máis). Pero debemos seguir traballando.

- Neste senso, consciente de que o panorama pesqueiro máis inmediato ten claros, pero tamén incertezas no futuro, a primeira reunión que lle solicitarei ao novo executivo comunitario será precisamente co comisario de Pesca.
- E, así mesmo, promoveremos a revisión do plan de actuación dos Grupos de Acción Costeira co propósito de seguir afondando na diversificación produtiva do litoral.

Tentamos fortalecer o conxunto, e que mellor xeito de facelo que reforzando tamén o labor marisqueiro. Así, a mellora no procedemento de cobertura das vacantes permitiu que os permisos de marisqueo a pé subiran un 90 % nos últimos anos, ao tempo que prosegue a nosa loita contra o furtivismo, cun aumento dos decomisos dun 227 % entre 2012 e 2013.

- Na mesma liña, aprobaremos un novo plan de mellora da xestión marisqueira, para actualizar e axilizar a explotación destes recursos.
- E, igualmente, abriremos antes de fin de ano o proceso de información pública da nova Lei de Acuicultura, aproveitando o amparo que nos ofrece Europa.

## INFORMACIÓN AOS MEDIOS

Señorías, somos conscientes de que o potencial de Galicia tamén ten unha das súas principais fortalezas no naval. Por iso, ante a situación límite que atopamos cando chegamos ao Goberno asumimos o liderado xunto co sector, para buscar (e conseguir) unha solución ao tax lease; e para apoiar (e lograr) a consecución de novos pedidos. Hoxe podemos dicir que o sector afronta o futuro con maiores expectativas.

- Por primeira vez despois de oito anos, os estaleiros públicos de Ferrol volven ter pedidos e, aínda que non sexa suficiente, onde antes só había baleiro absoluto agora fálase de máis de 400 millóns de euros en pedidos.
- Igualmente, todos os estaleiros privados están negociando ou xa materializaron novos contratos.
- É un camiño esperanzador, que se concreta en máis de 1.000 millóns de euros, pero que aínda temos que seguir percorrendo. E nel, seguirá a Xunta de Galicia como ata agora.
- Colaborando na busca de contratos.
- Facilitando o financiamento dos estaleiros como xa fixemos nos últimos anos cun importe de 100 millóns de euros.
- E, sobre todo afondando na innovación dos estaleiros, con novos proxectos en colaboración co sector para aumentar a súa capacidade tecnolóxica, e potenciando para iso o CIS Galicia en Ferrol.

Xunto co naval, outro dos puntais da Galicia industrial é o sector do automóbil. O seu futuro tamén aparece agora algo máis despexado, como demostra o feito de que o pasado ano incrementase a facturación nun 27 % e un 3% o emprego.

Son datos positivos, a recompensa das axudas que temos investido e que mobilizaron máis de 325 millóns. E o mellor acicate para continuar ese apoio no futuro, especialmente ante as posibilidades que se poderían abrir na factoría de Citroën en Vigo.

Señorías, exemplos coma estes que lles acabo de citar –e aos que poderían sumarse outros-- fálannos de como é e traballa este pobo, dunha economía que non renuncia aos seus sinais de identidade, pero que debemos seguir actualizando para continuar sendo competitivos na realidade dinámica dun mundo global.

Temos que decidir por nós mesmos, posicionarnos activamente e, con realismo, apostar por aqueles ámbitos nos que podemos sobresaír.

Esta é, tamén, unha tarefa de país. O obxectivo da Xunta ha de ser, e é, facilitala todo o posible e, por iso, pídolles tamén o seu apoio para sacar adiante o Plan de Diversificación Industrial, un proxecto de renovación industrial que presentaremos nas próximas semanas co obxectivo de adaptar o presente e o futuro da industria galega á nova realidade económica.

Trátase, señorías, dun labor que nos convoca a todos e se expresa nunha dobre dirección:

- Avaliando de forma completa o verdadeiro pulo dos nosos sectores estratéxicos máis asentados orientándoos á innovación e á internacionalización.
- E consolidar a apertura a outros sectores que poidan ter un papel relevante no futuro.

A actualización industrial que lles propoño non pode estar limitada nin ás nosas características históricas nin ás circunstancias do presente, porque o seu obxectivo é que tamén sexa útil para a economía do futuro.

- Para lograr aumentar o peso da industria no PIB de Galicia desde o 13 % actual ata o 20%.
- E para lograr 50.000 novos empregos industriais, o que supón un incremento do 26%.

Isto significa fortalecer aqueles sectores nos que temos unha experiencia acumulada durante décadas, como os que lles veño de citar; pero tamén abrírnos a outros novos. Xa o fixemos.

- Cando apostamos polas tecnoloxías da información e da comunicación, e hoxe somos a quinta comunidade con maior número de empresas nun ámbito que, ademais, amosou unha considerable resistencia fronte a crise (mantense por riba dos 15.000 traballadores desde 2010).
- Ou cando apostamos pola biotecnoloxía, que hoxe xa representa case o 1 % do PIB galego, que conta cun clúster especialmente activo, e que o pasado ano nos converteu na terceira autonomía máis bioemprededora de todo o Estado.

## INFORMACIÓN AOS MEDIOS

Dous exemplos que nos marcan o camiño a seguir noutros sectores punteiros, como pode ser o aeronáutico, no que Galicia aspira a ter un papel relevante no futuro. Neste sentido, quero dicirles que a nosa aposta por adoptar decisións que faciliten a conversión de Galicia nun polo aeronáutico se comezará a concretar de xeito inmediato:

- Este mesmo mes materializaremos a colaboración cos Ministerios de Economía e de Defensa para iniciar a recuperación do aeródromo de Lugo, cun investimento de 10 millóns de euros e co obxectivo de que funcione como centro de investigación do potencial de avións non tripulados para uso civil e da súa utilidade en ámbitos como a detección de incendios, vixilancia da contaminación ou a xestión eficiente do territorio.
- E ademais, apostaremos pola formación especializada para traballadores da metalurxia, co obxectivo de capacitalos para realizar traballos no sector aeronáutico.

Temos que marcarnos o obxectivo de acadar unha industria que achegue valor engadido aos sectores tradicionais e que, á vez, potencie as novas actividades. Neste senso, o Plan de Diversificación Industrial orientará os recursos públicos cara tres eixos de actuación:

- A diversificación dos sectores máis relevantes da nosa economía.
- A xeración de cadeas de valor completas en Galicia.
- E o desenvolvemento daquelas actividades provedoras de tecnoloxías á industria, como pode ser a nanotecnoloxía, a biotecnoloxía, as TIC ou a fabricación avanzada.

Unha expansión cara a novas oportunidades que debe estar acompañada de novas facilidades para que sexan posibles:

Fixémolo xa no ámbito da empresa. E por iso temos en marcha diferentes liñas de apoio que nos últimos cinco anos se multiplicaron por cinco con case 56.000 proxectos e un investimento mobilizado de case 2.500 millóns.

E fixémolo xa no ámbito dos emprendedores, coa recente Lei do Emprendedor:

- Eliminamos con carácter xeral a necesidade da licenza municipal para abrir un negocio.
- A Unidade Galicia Emprende xa apoiou 500 novos emprendedores en 9 meses.

- E temos a disposición dos emprendedores un paquete de incentivos fiscais que afectan tanto ao IRPF como ao imposto de Sucesións e Doazóns ou de Actos Xurídicos Documentados, e que, xa lles anuncio: o vindeiro ano ampliaremos a dedución por creación de novas empresas ou por ampliación de empresas de recente creación ás sociedades cooperativas e laborais.

### **3.3 CON MÁIS INTERNACIONALIZACIÓN**

En definitiva, señorías, estamos ante unha folla de ruta que aborda tanto os aspectos cuantitativos como cualitativos para que Galicia continúe a verse como un terreo propicio para emprender. Pero non só aquí dentro, senón tamén alá fóra.

Así o teño constatado en todas as viaxes realizadas ao exterior, do mesmo xeito que nos casos en que foron líderes estranxeiros os que nos visitaron. A nosa forma de ser, a nosa forma de traballar, a nosa forma de afrontar as dificultades, valórase. O valor engadido que achega a nosa galegitude é recoñecido por todos e, sumado ás vantaxes competitivas que promovemos cos instrumentos que nos permite o autogoberno, tradúcese en feitos.

- Feitos como a confianza de Pemex nas capacidades do sector naval galego –tanto da ría de Vigo como na ría de Ferrol– para renovar parte da súa flota, e xerar un investimento de 600 millóns en dous anos.
- Ou feitos como que Citroën conte con Vigo entre os seus principais candidatos para a fabricación dos novos modelos da marca, un proxecto que ascende a máis de 500 millóns de investimento e que suporía a consolidación dun sector que en Galicia representa o 14 % do PIB e a case 20.000 familias.

Agardamos, señorías, que esta oportunidade se resolva neste mesmo ano 2014 e, tal e como lle transmitín aos máximos directivos de PSA, se é posible é pola certeza de que o cadro de persoal volverá amosar a súa competencia, de que a industria de compoñentes acreditará a súa competitividade –a pesar de que dalgúns conflitos que espero que se solucionen de forma rápida- e de que a Xunta e a Zona Franca de Vigo tamén estarán sen dúbidas e con compromiso.

Espero que axuden ante esta posibilidade de investimento e emprego en Galicia e outras nas que estamos traballando e nas que tamén hai boas perspectivas.

Polo que ao Goberno galego corresponde, seguiremos buscando investimentos que signifiquen emprego e tentándoo cantas veces sexa necesario. Continuaremos cunha axenda internacional de carácter económico.

É certo que non sempre acadaremos todos os obxectivos pero calquera nova oportunidade que se xere en Galicia fai que cada un dos intentos pague a pena.

- Como as oportunidades xurdidas en México
- Como as oportunidades xurdidas en Xapón, que se concreta no novo investimento confirmado pola empresa EVERIS
- E, oxalá, como as oportunidades que poidan xurdir de Francia.

Señorías: Galicia xa é unha economía aberta. Sabe que a globalización é un feito, un camiño de ida e volta, e ten constatado que, lonxe de constituír unha ameaza, representa a mellor das oportunidades. Así:

- Desde o ano 2009, incrementamos case un 30% o número de empresas exportadoras
- O pasado ano, acadamos un récord histórico de exportacións (por riba dos 18.000 millóns) e a mellor balanza comercial dos últimos anos (con 4.039 millóns), unha liña ascendente que está a ter continuidade este 2014.
- Ou melloramos o peso das exportacións sobre o PIB, dun 25% en 2008 ao 33% actual, ata o punto de que Galicia foi a comunidade que rexistrou un maior incremento neste indicador.

Fronte a slogans de “nós sós” que non representan a maioría da nosa xente, os feitos acreditan que os galegos sentímonos cómodos nunha “Galicia ben acompañada”.

Por iso, porque ninguén dubida que apostar pola internacionalización dá bos resultados, propóñolles que Galicia dea un paso máis.

Para conseguilo, presentamos a Estratexia de Internacionalización, cuxa posta en común cos axentes sociais e económicos estamos iniciando. Unha folla de ruta para os vindeiros seis anos que prevé:

## INFORMACIÓN AOS MEDIOS

- Incrementar as exportacións en máis dun 25%, ata superar os 23.000 millóns de euros anuais.
- Acadar un crecemento do 25% no número de empresas exportadoras chegando ás 8.000.
- Ou incrementar a participación das exportacións no PIB ata o 40%.

Non lles oculto que son obxectivos moi ambiciosos, que nos situarían nos niveis das comunidades máis avanzadas neste eido. Pero, precisamente por iso, é necesaria a colaboración de todos.

Con ese propósito, anúnciolles que a próxima semana reuniremonos coas principais empresas exportadoras –así como coas entidades financeiras--, e constituiremos o Foro de Internacionalización, para sumar a esta tarefa a aqueles que o levan facendo desde hai máis tempo e con máis intensidade e éxito.

Non cabe dúbida de que Galicia conta con grandes emprendedores de amplo asentamento no eido internacional. O lóxico é aproveitar a súa visión e o seu coñecemento, e así o imos facer. É por iso que me gustaría agradecerlles desde esta tribuna que decidisen poñer a súa experiencia contrastada ao servizo da nosa terra.

Galicia, señorías, aspira a competir no eido internacional con todos, e debe facelo con todo, porque ten moito. Desboto completamente as mensaxes perniciosas que cuestionan o futuro deste país, tamén as que nalgún momento se teñen escoitado nesta Cámara. Fronte a quen suba aquí a dicir que “Galicia non pode”, que “Galicia non dá”, ou que “Galicia non ten”, eu digo rotundamente que Galicia é capaz do que se propoña.

Neste mundo global, non podemos esquecer que o camiño do progreso comeza por nós mesmos. Mais isto, lonxe de preocuparnos, constitúe un valor seguro de cara aos desafíos que temos que afrontar. O noso país conta con tres grandes baluartes, que desde a Xunta tentamos impulsar desde hai anos e que debemos seguir reforzando para gañar o futuro:

- A calidade
- O talento
- E a innovación



### **3.4 CON MÁIS CALIDADE**

Galicia Calidade, señorías, porque nun mercado global no que se multiplica a oferta, o valor engadido e a diferenciación son claves, e, neste eido, a nosa terra conta cunha vantaxe competitiva indubidable. Os nosos produtos e servizos forman unha parte fundamental do que nos é propio. Sabémolo facer e facémolo ben, pero, hoxe máis que nunca, estamos demostrando que tamén o sabemos vender.

Así, e fronte a outras marcas autonómicas lastradas por cuestións de diversa índole, a calidade asociada tradicionalmente a Galicia tense revalorizado nos últimos anos. Por poñerlles algúns exemplos,

- Os produtos ecolóxicos aumentaron a súa facturación un 11 % en 2013.
- Ou as exportacións dos viños galegos teñen ascendido ata case o 20 %.

Exemplos dunha das nosas principais fortalezas, que, como país, debemos protexer e impulsar.

Así o facemos, por exemplo, ao destinar máis de 100 millóns no que vai de lexislatura para mellorar a transformación e comercialización dos produtos agroalimentarios.

E así o seguiremos a facer en distintos eidos, como coa próxima posta en marcha dun Plan de Mercados Excelentes, que reforza o permanente apoio que temos dado ao comercio, tanto para facilitar a remuda xeracional como a mellora dos seus sistemas de venda.

Pero se hai unha aposta decidida neste ámbito é, como saben, a Estratexia de reforzamento da marca Galicia Calidade, o principal instrumento do que nos dotamos despois de máis de 20 anos de historia. Pois ben, quero dicirles que neste mesmo mes reuniremonos coas entidades interesadas para actuar, tanto no eido da promoción como no eido da certificación, estendendo as posibilidades de integrarse no selo aos produtos agroalimentarios e do mar ou ás empresas do sector servizos.

### **3.5 CON MÁIS TALENTO**

Este traballo na procura dunha Galicia que siga sendo recoñecida pola calidade resulta un camiño prioritario, pero, nun mundo cada vez máis esixente, tamén estamos obrigados a competir cos mellores profesionais. É este un obxectivo que nos convoca a

moitos niveis, desde os primeiros cursos educativos ata os que xa están incorporados ao mercado laboral.

Neste obxectivo, unha das apostas prioritarias ten sido a Formación Profesional.

- Hoxe en Galicia hai máis prazas de FP: case un 55% de incremento desde 2009 (desde 34.746 a 53.764).
- Hoxe hai máis oferta: ata un cento de ciclos de nova creación.
- E hoxe hai máis práctica, coa introdución da modalidade de FP dual.

O noso compromiso é seguir afondando nese camiño.

- Non só polo apoio cidadá: este é o cuarto curso consecutivo con máis estudantes en Formación Profesional que en Bacharelato (un 15 % máis).
- Senón tamén porque os datos acreditan que é unha das ramas educativas con maior saída profesional e tamén con maiores éxitos nos países onde máis se reforzou, como o caso alemán.

Igualmente, cultivar o talento dos novos tamén significa insistir no obxectivo de que a Educación Pública satisfaga a aprendizaxe de idiomas.

Neste senso, a aposta polo Plan de Potenciación de Linguas Estranxeiras é un dos instrumentos que, como saben, con máis convicción temos cultivado nos últimos anos.

Grazas a el, Galicia sitúase nunha posición destacada no conxunto de España, con 4 de cada 10 estudantes beneficiados e preto do 80% dos centros sostidos con fondos públicos implicados nalgunha das súas accións.

Xa somos a comunidade con máis alumnos da ESO aprendendo idiomas, pero queremos dar un paso máis. Por iso, anúnciolles a nosa intención de estender de xeito progresivo o estudo dunha terceira lingua ao ensino postobligatorio, comezando o próximo curso pola introdución do Bacharelato Plurilingüe nos primeiros institutos.

A aprendizaxe de idiomas é un instrumento que debemos seguir potenciando, mais é na formación das últimas etapas educativas onde –na miña opinión– debemos poñer a énfase para lograr que os máis novos atopen un camiño axeitado para desenvolverse no futuro.

Conscientes diso, tamén vimos de facer un esforzo no eido das Universidades:

- Aseguramos, pese á recesión económica, a estabilidade orzamentaria a través do Plan de Financiamento, apostando por un modelo orientado a resultados. Penso que ese é o vieiro que temos que seguir e, por iso, anúnciolles que o próximo Plan de Financiamento Universitario reforzará o maior peso da parte variable do modelo.

Abriremos, señorías, conxuntamente cos reitores dúas liñas de actuación:

- Por primeira vez, poñeremos á súa disposición axudas para a internacionalización das universidades, que contribúa a mellorar a súa posición nos *rankings* nacional e internacional.
- E igualmente, faremos un proceso de verificación e renovación das titulacións universitarias, para garantir que se adecúan aos obxectivos.

### **3.6 CON MÁIS INNOVACIÓN**

Esta aposta polo talento é unha base fundamental para o terceiro aspecto necesario, na miña opinión, para encarar o futuro, que é a innovación.

- Somos a única comunidade que non só mantivo, senón que aumentou as axudas aos grupos competitivos de investigación no Sistema Universitario Galego por riba dos niveis anteriores á crise.
- Apoiamos aos seis centros tecnolóxicos consolidados –CTAG, Anfaco, Gradient, Aimen, Energylab, e o Instituto Tecnolóxico--. Tanto para que aumentasen o seu cadro de persoal en case un 30% (ata 720); como para mellorar as súas infraestruturas. Todo iso grazas a un investimento de case 70 millóns de euros.
- Ou incrementamos os recursos en innovación con carácter xeral nun 33% este 2014, para poder seguir impulsando programas novidosos e cunha grande aceptación entre os emprendedores, como o Interconnecta ou o Conecta Pemes, que conxuntamente mobilizaron 260 millóns de euros para 600 empresas galegas.

## INFORMACIÓN AOS MEDIOS

Durante estes anos, Galicia mellorou a súa posición en I+D+i, ata situarse nos primeiros postos do Estado neste eido: os estudos europeos acreditan que a innovación creceu na nosa autonomía un 6,4 %. E somos unha das sete únicas comunidades que medran en España e unha das 50 (de 270 rexións) que o fixo en toda Europa.

Pese á crise dos últimos anos, un de cada tres euros dos orzamentos produtivos de 2014 van destinados á innovación, un dato inédito na historia da Xunta de Galicia.

Ese, señorías, é o mellor resumo da nosa aposta pola innovación, e o noso propósito é darlle continuidade nos orzamentos futuros. De feito, con ese rumbo, a Estratexia de Especialización Intelixente RIS 3, recoñecida polas autoridades da Unión Europea, blinda unha mobilización de 1.600 M€ para I + D + i ata o ano 2020.

Mais esta aposta non debe ficar nas institucións, senón que se debe estender ao conxunto da sociedade; e o noso deber é incentivalo.

Ímolo facer, e neste senso anúnciolles que os orzamentos do próximo ano incluírán unha dedución do 25 % das cantidades que se doen a centros de investigación de universidades, así como aos promovidos ou participados pola Xunta.

Somos conscientes de que a colaboración entre o sector público e as empresas é imprescindible para avanzar na innovación nos sectores estratéxicos. Tamén se está dando e vaise dar con forza nos próximos anos.

Así, se hai unhas semanas acordamos desenvolver en Vigo --en colaboración con PSA Peugeot Citroën— unha unidade de investigación no eido da conducción autónoma, hoxe podo anunciarlles que haberá máis.

Hoxe mesmo resólvese a decisión pola que se constituirán outras 7 unidades mixtas de investigación, de xeito que Galicia:

- Acollerá un investimento de máis de 20 millóns de euros,
- Que lle permitirá ser sede de polos tecnolóxicos de referencia en sectores estratéxicos para a nosa economía como o farmacéutico, a automoción, a enerxía, a saúde ou a alimentación.

## **4. A VERTEBRACIÓN DE GALICIA**

Trátase dun progreso máis que, como todos aos que me teño referido ata o de agora, redunda nunha maior fortaleza para encarar o camiño que nos está a sacar da crise.

Lograremos ser útiles aos cidadáns, como nos piden e como nos propoñemos, se, ademais de oportunidades económicas, tamén seguimos a esforzarnos para que esta terra sexa un mellor lugar para vivir.

Conseguilo é un reto difícil, pero creo que durante estes anos de autogoberno se teñen experimentado importantes avances. Hoxe ninguén dubida que a galega é unha sociedade cohesionada, e esta cohesión debe ter o seu reflexo nun territorio vertebrado.

### **4.1 GALICIA, BEN ORDENADA**

Neste senso, non cabe dúbida de que un dos eidos que nos ocupan con máis intensidade desde hai tempo é a ordenación racional do territorio.

Temos encamiñada unha das principais tarefas que tiñamos pendentes como país:

- Está aprobado o Plan do Litoral.
- Están aprobadas as Directrices de Ordenación do Territorio, que xa permitiron orientar instrumentos de planificación con influencia no 56% da poboación.
- Neste ano entrou en vigor o Plan Director da Rede Natura.
- Temos en marcha a folla de ruta que permitirá a Galicia ser a primeira comunidade en contar cunhas Directrices da Paisaxe.
- E temos afondado en decisións respectuosas co noso gran patrimonio ambiental, como a creación dun canon eólico en 2009 -que supón para a facenda autonómica e local máis de 120 millóns de euros-, ou dun canon mineiro, que –lles adianto– entrará en vigor desde xaneiro de 2015.

Temos dado, en fin, pasos importantes, pero pídolles o seu apoio para completar ese labor cunha decisión fundamental. Señorías, esta mesma semana poñeremos a exposición pública o anteproxecto da Lei do Solo. A nosa vontade non é facer a undécima modificación desta normativa para que o seguinte goberno faga a duodécima:

Galicia precisa dunha Lei do Solo estable, que perdure no tempo, e todos nós deberíamos esforzarnos en facelo posible.

Penso que temos un bo punto de partida, con dous grandes obxectivos:

O máis importante é asegurar a protección da paisaxe, con medidas como:

- Impedir as construcións que limiten o campo visual,
- Esixir que as formas e os materiais sexan acordes coa paisaxe e construcións da contorna,
- Promocionar a rehabilitación –na mesma liña que estamos a seguir en materia de vivenda-, priorizando a recuperación de edificios existentes fronte a novas construcións; e autorizando obras en solo rústico sempre que sexa actuando sobre construcións en desuso, para turismo rural ou para a industria agroalimentaria.
- E para non dar tregua ao feísmo, dotar á Administración de novos mecanismos para erradicar as edificacións inacabadas, como a facultade de ditar ordes de execución de obras necesarias para o remate das vivendas.

Por outra banda, o obxectivo é que todos os municipios de Galicia conten cun Planeamento axeitado ás súas necesidades.

É certo que a maioría dos concellos xa posúe unha ordenación urbanística actualizada. Tamén, que 78 deles, onde habita o 40% da poboación, adaptaron o seu planeamento á normativa vixente. Pero queda moito por andar e non debemos perder máis tempo. Por iso:

- Tomamos a decisión de axilizar a elaboración dos PXOM, coa introdución do informe único, que reducirá á metade o tempo medio de redacción de Plans, dos 6 anos actuais a 3 anos.

Señorías, penso que a Lei do Solo debe ser, vai ser, unha ferramenta de gran relevancia para avanzar noutro dos grandes retos que nos interpelan como país: revitalizar o medio rural.

## **4.2 GALICIA, BEN COMUNICADA**

A través desta e doutras medidas, pretendemos superar a vella idea de que o rural sempre ten que quedar á marxe da evolución do noso país. Non imos permitir o seu illamento, ou estariamos, dalgún xeito, illando Galicia enteira.

É por iso, señorías, que temos unha estratexia de mobilidade, coa que logramos que case o 80 % dos galegos estea a menos de 15 minutos dunha vía de altas prestacións grazas aos 144 quilómetros construídos pola Xunta desde 2009, en plena crise económica. E seguimos traballando para que a finais de legislatura sexan máis:

- Entre este ano e 2016, está previsto incrementar as Vías de Altas Prestacións en máis de 60 quilómetros, co remate –entre outras- de catro proxectos: a Terceira Rolda da Coruña, a Vía de Alta Capacidade Sarria-Monforte, o treito Celeiro-San Cibrao da Vía da Costa Norte, e o tramo Carballo-Baio da Autovía da Costa da Morte.
- Pero tamén iniciaremos proxectos tan importantes como a continuación da Vía Ártabra desde a N-VI ata a AP-9, a conexión da Autovía das Rías Baixas co polígono de San Cibrao das Viñas, que servirá de rolda exterior de Ourense polo leste, ou a conversión en autovía do Corredor do Morrazo, que será licitada e contratada no vindeiro ano 2015.

Igualmente, este gran avance na mobilidade pasa polo impulso ao transporte metropolitano, que xa é un feito nas áreas de Lugo, A Coruña, Santiago e Ferrol. E agardamos pechar proximamente o Plan nas áreas de Vigo, así como en Ourense e Pontevedra.

A través del, conseguiuase un aumento dos usuarios de transporte público nun 8,5%. É unha aposta útil.

Neste senso, anúnciolles que estamos a traballar na sinatura dun protocolo co Ministerio de Fomento para reforzar a intermodalidade, a través do uso de billetes combinados de autobús, tren e avión, e a coordinación de horarios para poder ofrecer o mellor servizo aos cidadáns.

Con estas iniciativas, Galicia está consolidando a súa aspiración de ser un país mellor comunicado.

**INFORMACIÓN AOS MEDIOS**

Pero, señorías, nesa teima nin queríamos nin merecíamos estar sós. Esa foi a mensaxe que lle trasladei persoalmente ao presidente Rajoy na primeira reunión que tiveron con el na Moncloa. Díxenlle que a crise non podía ser a causa para volver suspender o que sempre fora unha materia pendente en Galicia: a mellor conectividade interior e exterior.

Pois ben, levamos tres anos sendo unha das comunidades que recibe un maior investimento do Goberno central, ata conseguir un peso do 12,3% nos orzamentos de 2015 recentemente presentados.

Trátase dun acto de xustiza, que supera notablemente o peso outorgado a Galicia por gobernos anteriores e que vai permitir:

- Finalizar a conexión atlántica por alta velocidade entre Vigo e A Coruña o vindeiro ano
- Retomar as obras do AVE Ourense-Lugo
- E continuar avanzando –sen marcha atrás– cara un AVE que conecte Galicia coa Meseta e nos aproxime a Europa no prazo comprometido de 2018.

Todas elas son infraestruturas que nos achegan ao resto de España, pero tamén reforzan a nosa competitividade para poder presentarnos como unha base loxística de referencia en Europa.

Señorías, non comparto a visión secular que nos sitúa como un territorio periférico. Moi ao contrario, Galicia ocupa unha posición estratéxica e este Goberno está decidido a aproveitar esa evidente potencialidade. Por iso:

- Aprobamos o Plan de Ordenación das Áreas empresariais, con máis de 120 actuacións que afectan a un total de 50 millóns de metros cadrados.
- Buscamos a maior competitividade dos nosos portos, unha aspiración á que contribúen colaboracións como a iniciada coas autoridades do Canal de Panamá.
- Ou apostamos por mellorar a xestión dos nosos aeroportos. A modernización das tres terminais non será debidamente aproveitada ata que non se logre unha verdadeira coordinación entre elas, cousa que aínda non se dá.



## INFORMACIÓN AOS MEDIOS

Traballamos, señorías, para atraer a ollada do mundo cara a nosa terra e, con isto, atraer a riqueza. Consolidar Galicia como centro, ese é o noso reto; un desafío que non se pode entender sen unha aposta decidida polo turismo.

Hoxe ninguén dubida de que este é un dos grandes piares nos que se debe asentar a recuperación. No que vai de ano, rexístrase un incremento do 5%. Sen ir máis lonxe, o mes de agosto marcou un máximo histórico en Galicia, ao rexistrar máis viaxeiros que nos Xacobeos 2004 e 2010, e máis viaxeiros internacionais que nunca.

Son bos datos, pero está por debaixo do que pode chegar a conseguir unha terra como a nosa. Galicia conta cun patrimonio paisaxístico e histórico de primeiro nivel, unha cultura milenaria, unha gastronomía atractiva e atópase á cabeza de España en praias con bandeiras azuis e establecementos con distintivo Q de calidade turística.

Tal circunstancia motívanos para continuar o noso traballo a prol da que xa é unha das nosas principais fontes de riqueza. Farémolo:

- Co desenvolvemento do Plan Estratéxico do Turismo con carácter xeral, xunto co primeiro Clúster constituído hai uns meses.
- Coa aposta pola diversificación, como temos feito a través da estratexia impulsada a prol do termalismo.
- Ou con outras medidas concretas, especialmente no eido do Camiño de Santiago, como a apertura dun Centro de Acollida ao Peregrino.

Todas estas actuacións axudan a tender pontes cos de fóra, pero, como xa lles referín anteriormente, unha Galicia mellor comunicada tamén pasa por consolidar as pontes que unen os de dentro.

Neste obxectivo, as novas tecnoloxías desempeñan un papel fundamental. Por iso blindamos a súa condición de Servizo Público coa aprobación da Lei de Telecomunicacións, e os datos amosan que o estamos a conseguir:

- No ano 2009, antes do comezo do Plan Banda Larga, había en Galicia 786.000 persoas sen acceso á rede. Grazas á súa implantación, a finais de 2012 o 94% dos galegos teñen este servizo, cumprindo cun ano de adianto o obxectivo de cobertura previsto para finais do ano 2013.

Ao remate dos despregamentos, todos os galegos terán cobertura de redes de banda larga fixas ou sen fíos. É un importante avance, que nos propoñemos completar con dúas decisións que serán prioritarias na nova Axenda Dixital de Galicia Horizonte 2020:

- En primeiro lugar, o vindeiro ano aprobaremos a posta en marcha do II Plan de Banda Larga de Galicia para o despregamento de redes ultrarrápidas, co fin de conseguir os obxectivos que establece a UE: o 100% da poboación con cobertura de 30 Megas e o 50% con 100 Megas.
- Igualmente, e para incrementar non só o acceso senón tamén o uso das TIC, aprobaremos o Plan de Inclusión Dixital de Galicia.

#### **4.3 GALICIA, BEN ABASTECIDA**

Señorías, estamos superando carencias históricas en moitos eidos, e outro deles é o ámbito hidráulico. O certo é que hoxe Galicia camiña cara o futuro con maior seguridade en materia de saneamento e abastecemento, grazas a un Plan que xa permitiu un investimento -en recesión económica- de case 400 millóns de euros en preto de 180 actuacións nos últimos anos, e que xa lles anuncio que se ampliará con importantes avances como:

- A posta en marcha do sistema de saneamento da ría de Ferrol, que en 2015 estará en pleno funcionamento, tras máis de 213 M€ investidos.
- A finalización da depuradora da ría de Vigo, que -con 230 millóns- é o investimento máis importante da historia da Comunidade Autónoma nunha única infraestrutura hidráulica
- Ou instalacións tan importantes como as EDAR do Grove, Corrubedo, Malpica, Negreira ou Gandarío.
- Tamén continuaremos aproveitando as colaboracións coa Administración Xeral do Estado, comezando as obras da Depuradora de Ribeira e rematando as de Ourense e a Provisional de Santiago.

Pero non se trata unicamente dunha cuestión de número de infraestruturas, senón tamén de afondar nunha mellor xestión.

- Nese senso, dentro do marco do Pacto Local da Auga, quero anunciarlles que impulsaremos a elaboración dun código de boas prácticas no ciclo integral da auga, que mellore a súa eficiencia e estableza unha estrutura tarifaria homoxénea.

Señorías, este aspecto ten moito que ver con outro asunto que inflúe de forma moi importante na calidade de vida dos galegos: os custos enerxéticos. Aínda que é evidente que o déficit acumulado por España durante anos condiciona este ámbito, reducir a dependencia da enerxía ten sido e seguirá sendo un obxectivo prioritario do Goberno.

- O Instituto Galego de Consumo púxose a disposición dos galegos para optimizar ao máximo a factura da luz.
- Asinamos diversos convenios coas industrias para lograr tamén unha maior eficiencia enerxética.
- Estamos impulsando medidas para elevar a competencia no sector do combustible, e reducir deste xeito o custo do gasóleo. Neste eido, esperamos que pronto haxa boas novas.
- E imos seguir, e o Consello Galego da Competencia –como fixo no ámbito dos hidrocarburos- presentará o próximo ano informe sobre o mercado eléctrico en Galicia.

Pero somos conscientes de que o camiño máis útil pasa por aproveitar todas as nosas posibilidades nas enerxías, especialmente nas renovables. Estámolo a facer e seguiremolo facendo.

- Mantemos a aposta pola eólica, cumprindo o compromiso de dotar de seguridade xurídica ao sector e incluír -como lles anunciei o pasado ano neste Debate- unha serie de incentivos fiscais para que esta enerxía se poida seguir desenvolvendo en Galicia.

Grazas a este traballo, temos logrado que o 83,5 % dos megavatios do concurso eólico sigan adiante, e que preto do 50 % dos plans industriais asociados xa sexan unha realidade.

- Reforzamos o subministro do gas, e imos a continuar para incrementar a cobertura dos concellos nun 36% e que o 80 % da poboación teña acceso a esta fonte de enerxía. Igualmente, tamén duplicaremos (ata un total de 79) o número de parques industriais con subministro.
- Iniciamos con recursos autóctonos o Plan da Biomasa en Galicia, cunha previsión de investimentos ata 2020 de 450 millóns, e que ademais está tendo unha gran acollida entre a cidadanía.

E seguiremos:

- Seguiremos abríndonos a novas enerxías por desenvolver, cun Plan de Xeotermia, a cuarta pata da política enerxética, que simplificará a posta en marcha das instalacións que aproveiten esta enerxía.
- E, sobre todo, señorías, seguiremos preto de quen máis precisa unha política enerxética clara, que son os cidadáns.
  - Cun Plan de axudas á mellora da habitabilidade dos fogares galegos.
  - E cunha rebaixa fiscal ás familias que invistan en instalacións de calefacción ou auga quente que empreguen enerxía renovables.

## **5. PECHE: GALICIA VIVA**

Señorías, dicíallelo ao principio e volvo reiteralo: o noso labor só será útil aos ollos da cidadanía na medida en que sexamos quen de resolver as súas demandas.

Así se constrúe un país mellor e así o seguiremos a facer, cumprindo co mandato democrático que o pobo galego expresou nas urnas.

Este é un obxectivo do que nos beneficiamos todos e que, por tanto, nos compete a todos.

A Xunta, señorías, ten a obriga inescusable de liderar as grandes transformacións que fan progresar esta terra, pero en ningún caso é plenipotenciaria. Precisa que os galegos a acompañen e, con eles, o conxunto de administracións que forman este país.

No camiño da recuperación económica existe un chanzo ao que habitualmente se lle presta pouca atención, pero que asumimos como prioritario. Refírome á cooperación, un proceso polo que todas as administracións debemos aliñarnos para evitar duplicidades, aforrar custos, ser máis eficientes, e que, estamos convencidos, debe comezar o máis preto posible da cidadanía, no ámbito local:

- Por iso seguiremos promovendo que os municipios de Galicia actúen de forma conxunta para mellorar os seus servizos públicos.
- e para iso continuaremos primando as solicitudes compartidas entre varios concellos á hora de asignar recursos ás entidades locais.

Os datos avalan esta intención e en 2013 canalizáronse máis de 15 millóns de euros en axudas para proxectos compartidos, o que supón un 30% do total das subvencións concedidas.

Non cabe dúbida de que a cooperación municipal é unha das nosas prioridades e queremos darlle continuidade nos próximos anos, sabedores de que pode ser un primeiro paso cara a unha fusión voluntaria de concellos.

Traballamos e seguiremos traballando para ofrecer solucións aos concellos, mesmo por riba das nosas propias competencias, como facemos na xestión dos seus residuos sólidos urbanos ou na execución de todas as obras de abastecemento e saneamento. Porque, señorías, este Goberno preocúpase e ocúpase de todos os galegos, desde os municipios máis pequenos ata os máis grandes.

- Ese é o compromiso que adquirimos en 2009
- Ese é o compromiso que guiou o noso labor durante estes cinco anos.
- E ese é o compromiso que mantemos para o futuro.

Somos moi conscientes de onde vivimos, mais temos claro cara a onde imos. Desde o comezo da crise, aplicamos as medidas que eran necesarias e hoxe podemos dicir que avanzamos cara o camiño da recuperación. Pero a nosa obriga é ser prudentes e seguir facendo as cousas como mellor sabemos neste país: con sentidiño.

Adaptarnos ao novo contexto implica levar a cabo novas políticas co rigor de sempre. Por iso actualizaremos o Plan Estratéxico de Galicia cun horizonte 2020, que nos vai permitir comprobar ano a ano o detalle dos resultados para corrixir os erros e incidir nos acertos, e xestionar mellor os recursos dos que dispoñemos.

O incremento das rendas dos galegos levounos a deixar de estar entre as rexións de actuación prioritaria da Unión Europea. Defendemos en Bruxelas os intereses dos cidadáns deste país, acadamos reter o 80% dos fondos e afastamos o risco dunha caída abrupta de recursos. Prevedemos a nova situación e logramos para Galicia 4.000 millóns de euros, entre o ano 2014 e o ano 2020.

A política, señorías, é capacidade de anticipación e este Goberno sempre a usou en beneficio de todos os galegos:

- Marcamos o camiño cando chegamos ao Goberno, promovendo rebaixas fiscais para os que máis o precisaban, mentres o resto subían impostos.
- E volvemos marcalo agora, promovendo novas rebaixas para favorecer a natalidade, a I+D e as novas enerxías.

Miramos, en definitiva, ao horizonte deste país, sempre coa vista posta nos máis novos. Eles son, señorías, os que van tomar o testemuño, os que o día de mañá se van ter que anticipar, e por iso temos que anticiparnos hoxe por eles.

- Anticipámonos na educación, conscientes de que o que aprendan agora é o que ensinarán no futuro.
- Anticipámonos na formación, para que sexan competitivos no mundo que vén.
- Anticipámonos no emprendemento, para que as empresas máis novas teñan o maior percorrido.
- Anticipámonos na innovación, para que, grazas ao que saben, os seus fillos poidan vivir mellor.
- Anticipámonos nos idiomas, porque a súa internacionalización será a nosa.
- E anticipámonos na cohesión, sabedores de que a igualdade de oportunidades de hoxe é o progreso de mañá.

Señorías, a Galicia de 2014 non se pode entender sen a Galicia de onte, pero carecería de sentido se non se orientase á Galicia do mañá.

Este país ten demostrado ao longo da historia a súa capacidade para aprender do mellor e do peor do pasado, mais tamén a súa vontade para proxectarse no futuro.

A galegidade é un concepto atemporal, que se basea nos sinais de identidade que herdamos, e tamén pervivirá na medida en que sexamos quen de conservalos e continualos.

Pois ben, señorías: a nosa presenza hoxe aquí, en representación de todos os cidadáns, acredita que Galicia está viva.

- Vive nas nosas institucións que, a diferenza doutros territorios, souberon manter o autogoberno durante a recesión económica.
- Vive no noso Estado de Benestar, que hoxe chega a máis xente e pode mirar ao futuro con certeza.
- Vive nos nosos sectores produtivos, que se sobrepoñen ás dificultades e continúan a representar o noso xeito de facer as cousas.
- Vive nas nosas empresas, especialmente as máis innovadoras, que proseguen a súa expansión internacional con paso decidido.
- Vive no noso sector financeiro, no que segue a existir unha entidade de referencia, que mantén os centros de decisión en Galicia, que mantén os 2.500 empregos nos servizos centrais e en 200 oficinas, e que debe seguir facilitando novas vías de crédito para as familias e os emprendedores deste país.
- Vive na nosa lingua, na nosa cultura e nos nosos creadores, aos que seguiremos apoiando fundamentalmente pola vía do mecenazgo cultural.
- E vive, en definitiva, no día a día de todos e cada un dos cidadáns, que estamos orgullosos da nosa condición de galegos.

Señorías, dicíalles ao principio que se de algo me podo sentir orgulloso eu, como presidente, é deles, de todos os galegos. Estou seguro de que ningún de nós vai descansar ata que todos os galegos se vexan representados aquí, neste Parlamento que nos acolle, pois esa é a función que nos reserva a democracia.

Unha democracia tamén viva porque é patrimonio de todos e son os cidadáns os seus valedores.

Non se trata, señorías, de que concordemos en todo. A discrepancia é sa na medida en que serve para expresar a pluralidade da sociedade, pero non debería estar por riba do interese xeral.

Penso nas mulleres –tantas- que sofren a violencia de xénero e creo que ese sufrimento non debería nunca ser cuestión de confrontación política senón sempre de traballo conxunto para erradicalo.

Penso tamén en que Galicia é o único territorio español onde está activo o terrorismo e que, por minoría que sexan, non merecen nin a condescendencia nin a ambigüidade; senón a condena inmediata e unánime de todos os que estamos aquí pola causa contraria á que actúan: a democracia.

E por iso vólvolles reiterar a miña vontade para sumarnos na mellora da política e, con ela, a da vida de todas as galegas e galegos.

Señorías, este país ten demostrado ao longo da súa historia que é capaz de conseguir todo o que se propón.

O pobo galego sábeo ben, a súa convicción é a determinación deste Goberno.

Non estamos ante unha época de cambios senón ante un cambio de época e sabemos como queremos chegar a ela:

Cunha nova política que xorde dun compromiso renovado coa democracia;

Cuns servizos públicos seguros económica e socialmente que respondan a novas necesidades;

Cuns sectores e unha industria renovados e adaptados ao tempo que vén;

Cun país posto en valor, no que é, no que ten e no que fai, cara a dentro e cara a fóra;

Galicia está preparada; Galicia avanza estable. E xuntos, as galegas e os galegos, conseguiremoslo.

SAÚDOS,  
COMUNICACIÓN DA XUNTA DE GALICIA